

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SACRAMENTO|| POENITENTIAE.|| QVATVOR LIBRIS COM-||REHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

IV. Confirmatur eadem veritas ex aliis locis noui Testamenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54092)

rem soluerunt, quibus Christus dixerat: *Soluite eum*. Quare S. AUGUSTINVS tract. 49. in Ioan. non nominat discipulos, sed generatim, ministros, cùm de illis agit, quibus Christus dixit: *Soluite eum*.

ADDITIONE postremò Calvinus aliam allegoriæ huius explanationem: *Sed demus*, inquit, *hoc dictum discipulis: quid tam obtinebunt? Dominum dedisse Apostolis soluendi potestatem. Quanto aptius, & magis dextrè hac allegoricè tractari poterunt, si dicamus, hoc symbolo Deum soluisse fideles suos iustificare, ut soluerent à se suscitatos: hoc est, ne in memoriam peccata renocarent, quæ ipse oblitus esset: ne ceu peccatores damnarent, quos ipse absolisset: ne adhuc exprobrarent, quæ ipse condonasset: ne ubi misericors ipse esset, & ad parcendum facilis, ipsi ad puniendum seueri, & morosi essent? certè nihil ad ignoscendum flectere nos magis debet, quàm Iudicis exemplis, qui se nimium rigidis & inhumanis implacabilem fore mirantur. Eant nunc & allegorias suas venditent.* Hæc ille.

QUAE sanè explicatio nihil est mirum, si nulli veterum Patrum in mentem venerit, cùm ineptissima sit. Nam quod Patres dicunt, per mortuum significari peccatorem; per excitationem, conuersionem; per egressionem ex monumento, confessionem; per vincula, peccata; per solutionem, remissionem, id totum & maximam habet signi cum re significata similitudinem, & ex Scripturis sanctis confirmari potest. At quod Calvinus dicit, nullum habet neque in Scripturis, neque in rei similitudine fundamentum. Quis enim vsquam legit, non exprobrare, aut non recordari, esse soluere? aut quis sanus diceret, non exprobrare esse soluere, cùm soluere sit aliquid agere, non exprobrare sit non agere? SED his nugis omisis, ad alia veniamus.

CAPVT IV.

Confirmatur eadem veritas ex aliis locis noui Testamenti.

IXIMVS hætenus de figuris, quæ Confessionis institutionem præcesserunt: nunc de vsu, commendatione, atque exhortatione, quæ institutionem consequuta sunt, breuiter dicemus.

PRIMVS

PRIMVS igitur locus habetur in Actis Apostolicis, cap. 19. ubi sic legimus: *Multi credentium veniebant, confitentes, & annunciantes actus suos: multi autem ex eis, qui erant cursu- sa sectati, contulerunt libros, & combusserunt coram omnibus.*

Hic locus accipiendus est INPRIMIS de confessione fidelium post Baptismum; illi enim propriè dici solent creden- tes, vt patet Act. 3. 4. & 5. 1. Thess. 1. & alibi: neque hoc negant aduersarij. DEINDE loquitur Scriptura de confessione pec- catorum in specie, vt ex illis verbis colligitur: *Confitentes es- stus suos.* DENIQUE agitur hoc loco de confessione facta non soli Deo, sed etiam homini: nam ad Paulum veniebant, vt confiterentur actus suos. Et quoniam eo tempore nulla ex- stabat Ecclesiæ constitutio de cōfessione peccatorum facien- da, id sequitur, vt ab ipso Christo eiusmodi Confessio fuerit instituta.

SED occurrit inprimis Lutherus, qui in sua versione, per actus, miracula intelligenda esse docuit: quem sequutus est Ioannes Brentius in comment. huius loci.

SED hanc expositionem non solùm reiicit communis Ca- tholicorum consensus, & ipsius etiam venerabilis Bedæ, in cap. 1. Marci, sed multò maxima pars Aduersariorum, vt Me- lanchthon, Calvinus, Beza, Bullingerus, Sarcerius in Acta A- postolorum, & Illyricus Cent. 1. lib. 2. cap. 4. col. 347. & Kem- nitius in 2. par. Examinis pag. 987. DEINDE inauditum est, vt miracula dicantur actus nostri, cùm sint opera planè diuina: multò etiam absurdus est, vt confiteri actus suos, sit, iactare miracula à se facta. ADDE, quòd causa huius Confessionis, Luca teste, fuit ingens quidam terror ex diuina ultione in eos, qui abutebantur nomine IESV & Pauli ad quæstum: ter- ror autem diuinæ ultionis, ad confessionem peccatorum, non ad prædicationem propriæ laudis, homines impellere consuevit. DENIQUE Syriaca editio disertis verbis reddidit,

OFFENSAS.

Kemnitius loco citato, duas indicat solutiones ad nostrum argumentum. VNA est, quòd in hoc loco Actorum agatur de confessione generali, qua Ephesij agnoscebant, actiones suas ad normam verbi Dei non congruere. ALTE RA, quòd in spe- cie confessi sint aliqua peccata, per modum exempli, non ta- men omnia.

R IIII 3

Sed

Sed prima solutio facilè refellitur. Nam IN PRIMIS voces illæ *Actus suos*, satis indicant, confessionem factam esse in specie; nemo enim propriè dici potest confiteri actus suos, qui solùm dicit se peccatorem esse. DEINDE VOX ANNUNCIO, & Græcè *εὐαγγέλιον*, qua utitur hoc loco S. Lucas, significat distinctè aliquid narrare; & in editione Syriaca habetur vox *ܣܦܗܪ*, quæ idem significat quod Hebraicum *ספח* Saphar: proinde rectè verti posset: *Numerantes peccata sua*. DENIQUE vnde cognouisset B. Paulus, illos fuisse curiosè sectatos, aded vt libros eorum comburi iuberet, nisi in specie peccata sua confessi fuissent?

ALTERA solutio, quæ est etiam Caluini in commentariis Act. & Magdeburgensium Cent. I. lib. 2. cap. 4. col. 260. repugnat toti Scripturæ: vbique enim Scriptura, cùm absolute de peccatis loquitur, de omnibus peccatis intelligi solet, & debet; & si liceret exponere de quibusdam, non de omnibus, absurdissimæ sententiæ in diuinis literis inuenirentur. Dan. 4. *Peccata tua eleemosynis redime*. Matth. 1. *Ipsè enim saluum faciet populum suum à peccatis eorum*. Matth. 9. *Confitebitur, & dimittuntur tibi peccata*. Lucæ 7. *Remittuntur tibi peccata*. Lucæ 11. *Dimitte nobis peccata nostra*. Ioan. 1. *Ecce qui tollit peccata mundi*. Act. 26. *Ablue peccata tua, inuocato nomine ipsius*. In his & aliis infinitis locis, non ponitur signum vniuersale, & tamen nemo dubitauit vnquam, quin subintellexeretur; & idem sit: *Peccata tua eleemosynis redime*; & *Omnia peccata tua eleemosynis redime*. Quare secūdam vsū Scripturæ, Confiteri, & annunciare actus suos; nihil potest esse aliud, nisi, palam facere omnia sua peccata.

Præter hanc solutionem, quam breuiter refutauimus habuit Caluino in commentariis Act. aliquot antitheses proponere, inter confessionem horum Ephesiorum, & Confessionem quæ nunc est in vsu apud Catholicos; vt videlicet ostenderet, nihil hunc locum Act. ad rem nostram facere: Hos, inquit, *semel legimus confessos esse: Papa lex quotannis Et minimum repeti iubet. Isti spontè prodierunt: Papa necessitate omnes obligat. Lucas multos venisse dicit, nõ omnes in lege Papa nulla exceptio. Isti coram fidelium cætu se humiliarunt: Papa longè aliud mandatum, Et clancularis susurrat in aurem proprii Sacerdotis obmurmuret peccator. En quomodo*

dextrè Scripturas ad probandas suas fallacias accommodent.
 Hæc ille.

SED has calumnias, planè leues, ac pueriles, nullo negotio dissoluemus. Nam etiamsi semel legamus Ephesios illos confessos, non tamen sequitur, non sæpius id ab eis factum: alioqui idem Ephesij, quia nunquam leguntur Baptismum aut Eucharistiam suscepisse, iuxta Dialecticam istam Caluini, nunquam Baptismum, aut Eucharistiam suscepissent.

QVOD autem illi spontè prodierint ad confitendum, mirum videri non debet, tum quòd nulla tunc exstaret lex de confessione certo aliquo tempore facienda, tum quòd etiam nostro tempore plurimi extra tempus Paschale, in quo solo, lege Ecclesiastica confiteri tenentur, sponte sua prodeant ad Confessionem. Itaque etiamsi tunc lege cautum fuisset, ut quotannis omnes confiterentur, potuissent tamen Ephesij illi spontè ac liberè ad Confessionem prodire.

MVLTOS autem venisse ad Confessionem, non omnes, quid habet repugnantia cum ea lege, quæ iubet ut omnes quotannis ut minimùm peccata sua confiteantur? neq; enim lex omnes absolutè includit, sed omnes qui conscientiam habent peccati lethalis, neque istos omnes quouis tempore obligat, sed tantùm semel per annum. Quare si lex ista Ecclesiastica tempore beati Pauli viguisset, adhuc potuissent Ephesij quidam ad Confessionem faciendam accedere, quando non omnes accedebant.

DENIQUE quòd illi coram cœtu fidelium se humiliauerint, ex capite suo deprompsit Calvinus, non enim Lucas tale aliquid scripsit: *Multi, inquit, credentium veniebant, confitentes, & annunciantes actus suos.* Vtrum autem venerint coram cœtu fidelium, an priuatim, ad Paulum, aut aliquem alium, Lucas non dicit. DEINDE nõne etiam Catholici hoc tempore coram cœtu fidelium se humiliant, cùm in mediis basilicis, tota inspectante Ecclesia, ad sacerdotum pedes se abiciant, licet Confessionem secretò exponant? Habes igitur quam dextrè Calvinus antitheses suas ad calumnias pertendas accommodet.

SECUNDVS locus est, 2. Corinth. 5. in illis verbis: *Dedit nobis ministerium reconciliationis, & posuit in nobis verbum reconciliationis: pro Christo ergo legatione fungimur, &c.*
 hæc

hæc verba ad potestatem Clauium pertinere, fatetur Ioannes Calvinus lib. 4. Inſtit. cap. 1. §. 22. & tam publicè, quàm priuim apud fideles baptizatos eſſe debere uſum harum Clauium, libenter agnoſcit. At profectò qui mittuntur Legati cum potestate reconciliandi inimicos Regis cum ipſo Rege, nõ poſſunt rectè munere ſuo deſungi, niſi cognoſcant ex ipſis reus, quid egerint, quàm grauiter Regiam maiestatem læſerint, quàm ſatisfactionem perſoluere ſint parati, &c. Quare potestas iſta ministerialis reconciliandi eos, neceſſariò fert ſecum potestatem cognoſcendi cauſas reorum, atque adedò confeſſiones exigendi, & audiendi: neque enim Miniſtris licet pro arbitrio quolibet etiam non auditos reconciliare.

TERTIVS locus habetur Iacobi §. ubi S. Iacobus ad Confeſſionem cohortatur, dicens: *Confitemini alterutrum peccata ueſtra.* quæ cohortatio ſatis apertè indicat, Confeſſionem iam tum fuiſſe inſtitutam, & quidem peccatorum, atque homini faciendam. Et ſatis apertè cohæret hæc ſententia cum ſuperioribus verbis, ſecudum Catholicorum explicationem. Nam paulò antè Apoſtolus Iacobus monuerat ægrotos, ut Presbyteros accerſerent, à quibus oleo ſancto cum precibus ungerentur, & adiecerat effectum illius ſacræ unctiois, & precum, futurum, ut alleuaretur ægrotus, & ſanaretur, & ſua peccatis eſſet, ea illi remitterentur. Sed ne fortè qui hæc legeret, exiſtimaret illa etiam peccata lethalia, quorum homo conſcientiam habet, per ſacram unctioem poſſe deleri, subiunxit: *Confitemini alterutrum peccata ueſtra.* non enim ſacra unctio peccata lethalia remittit, quorum aliquis conſcientiam habet, cum ea per Confeſſionis Sacramentum purganda ſint; ſed aut venialia, aut etiam lethalia, quorum conſcientiam non habemus, quæ reliquæ peccatorum dici ſolent.

SED obiiciunt Aduerſarij, ac præſertim Philippus in Apologia Confeſſionis articulo de Confeſſione & Satisfactione, & Ioannes Calvinus lib. 3. Inſtit. cap. 4. §. 12. & in annotatione ad hunc locum, particulam illam, *ALTERUTRUM.* Videntur enim ea particula cogere, ut dicamus ſanctum Iacobum non loqui de Confeſſione Sacramentali, quæ ſoli Sacerdoti fieri poteſt, ſed de confeſſione offenſionis, quæ fit fratri offenſo, ad obtinendam ab eo pacem & veniam, ut exiſtimat Philippus,

pus, vel de confessione peccatorum, quæ fit homini spiritua-
li, vt is cognito nostro spirituali morbo, nos instruere, & pro
nobis ad Deum preces fundere valeat, vt docet Calvinus: quæ
Caluini expositio confirmari videtur ex verbis sequentibus:
Et orate pro inuicem, & saluemini.

SED hæc obiectio facilè solui potest. Nam Origenes ho-
mil. 2. in Leuiticū, Chrysostomus lib. 3. de sacerdotio, Augu-
stinus homil. 12. ex lib. 50. homil. & Bernardus in libro Medi-
tationum, cap. 9. hunc locum de confessione quæ fit sacerdo-
ti, simpliciter accepisse videntur, & vt rectè exponunt Beda in
commentario huius loci, & Hugo de S. Victore lib. 2. de Sa-
cramentis, part. 14. cap. 1. voces illæ, *ALTERUTRUM, & IN-
VICEM*, accipiendæ sunt prout exigit consequètia verborum
Scripturæ diuinæ. Itaque: *Confitemini alterutrum*, nihil est
aliud, nisi, Confitemini homines hominibus; qui Absolutio-
ne indigeris, illis, qui potestatem habent absoluendi. Quem-
admodum 1. Petri 4. cum Apostolus dicit: *Hospitales inuicem,*
sine murmuratione, & unusquisq; sicut accepit gratiam, in al-
terutrum illam administrantes: si quis loquitur quasi sermo-
nes Dei, &c. non significat, sine discrimine oportere omnes
ab omnibus hospitio recipi, aut doceri, aut curari, &c. sed, eos
qui tecto indigent, hospitio recipiendos esse ab his, qui do-
mum habent; imperitos à doctis instruendos; ægrotos à me-
dicis curandos; pauperes à diuitibus sustentandos; non con-
trà nutriendos diuites à pauperibus, aut curandos medicos
ab ægrotis, aut doctos ab imperitis erudiendos, aut denique
qui domibus abundant, excipiendos hospitio ab his, qui te-
cto carent: sic igitur qui peccatorum vinculis constricti te-
nentur, ad eos accedere debent, quibus dictum est: *Quacun-*
que solueritis, &c.

Quod etiam sequitur in verbis Iacobi: *Orate pro inuicem,*
& saluemini, id significat, vt Presbyteri pro infirmis, non vt
infirmi pro Presbyteris orent: respicit enim Iacobus ad id,
quòd antea dixerat: *Infirmatur quis in vobis? inducat Pres-*
byteros Ecclesie, & orent super eum. Quod etiam indicat le-
ctio Græca, quæ vbi nos habemus: *Orate pro inuicem, & sal-*
uemini, habet vocem *ἰαδῆτε*, quæ ad sanitatem corporis pro-
priè refertur.

Q V A R-

QUARTVS locus habetur I. Ioan. I. *Si confiteamur peccata nostra, fidelis est, & iustus, & remittat nobis peccata nostra, & emundet nos ab omni iniquitate.* Ex hoc loco probabiliter colligitur Confessio Sacramentalis singulorum peccatorum. Neque enim dubitari potest, quin loquatur Apostolus Ioannes de confessione peccatorum, & quidem singulorum in specie: nam id significant illa verba: *Si confiteamur peccata nostra.* non enim ait, Si agnoscamus, aut confitemur nos peccatores; sed: *Si confiteamur peccata nostra.* Et cum verba sequentia: *Remittet nobis peccata nostra;* omnium consensu, de remissione peccatorum omnium, & singulorum in specie intelligantur: non possunt verba præcedentia sine vitio æquiuocationis aliter accipi quàm de confessione omnium, & singulorum peccatorum in specie.

SED respondent Aduersarij, Apostolum loqui de confessione peccatorum, quæ Deo fieri debet, non de ea, quæ fit homini.

AT solutio hæc non difficulter refelli potest. PRIMVM enim verba illa: *Fidelis est, & iustus, &c.* referuntur ad promissionem diuinam: idè enim Deus fidelis & iustus dicitur, quia peccata confitentibus remittit, quia stat promissis suis, nec idem fallit. At promissio de remittendis peccatis iis, qui confitentur Deo peccata sua, non videtur vlla exstare in diuinis literis: exstat autem promissio apertissima iis, qui ad illos accedunt, quibus dictum est Ioan. 20. *Quorum remisseris peccata, remittuntur eis.* Quare, si qui confitentur sacerdoti peccata sua, Deus fidelis & iustus est, vt iuxta suam institutionem & promissionem, remittat eis peccata ipsorum.

PRAETEREA si hoc loco promitteret Apostolus remissionem iis, qui Deo confitentur peccata sua, frustra dictum esset à Christo Apostolis: *Quorum remisseris peccata, &c. & Quaecumq; solueritis super terram, &c.* nam cum multò facilius sit, Deo, quàm hominibus confiteri; nemo esset qui ab hominibus remissionem quæreret, si soli Deo confitendo remissionem obtinere posset.

DENIQUE si quem sacerdos absoluendum non esse iudicaret, atque adèd peccatum eius retineret, frustra id faceret, per confessionem soli Deo factam, inuito etiam sacerdote, si se absolueretur. Quocirca nec vera esset illa sententia: *Et quomodo*

rum retinueritis, retenta sunt, & Quacunq; alligaueritis super terram, erunt ligata & in cœlo.

Ut igitur omnia inter se aptè cohæreant, & vnus Scripturæ locus non pugnet cum altero, sed alter potius ex altero explicetur: omninò probabile est, sanctum Ioannem de Sacramentali confessione esse loquutum.

CAPVT V.

Idem probatur ex testimoniis Conciliorum.

ADDEMVS nunc testimonia Conciliorum veterum, quæ in diuersis Prouinciis, variisque temporibus celebrata sunt, ex quibus cognosci poterit Ecclesiæ vniuersæ sententia. Porro testimonia Conciliorum, quæ adferemus, etiam si non apertè contineant, Confessionem esse Iuris diuini, continent tamen antiquam consuetudinem, & sæpe etiam indicant necessitatem confitendi peccata sacerdotibus. Ex quibus facile erit colligere, rem esse à Deo ipso præceptam; tum quia non inuenitur prima origo huius præcepti in vlllo Concilio; tum etiam quia non est vlllo modo probabile, populos fideles præceptum tam arduum ab hominibus admissuros fuisse, si per confessionem soli Deo, aut generatim factam, remissionem peccatorum obtinere potuissent.

PRIMUM igitur in Ecclesia Orientali habemus testimonium Concilij LAODICENI, ante MC. annos celebrati: sic enim legimus can. 2. *His qui diuersorum peccatorum lapsus incurrunt, & instant orationi, confessioni, ac Pœnitentiæ, maiorum suorum perfectam conuersionem demonstrâtes, pro qualitate peccati, tempus Pœnitentiæ tribuendum est.* Hic habemus Confessionem, & quidem in specie, & hominibus faciendam: nam alioqui non possent homines pro qualitate peccati, tempus Pœnitentiæ assignare.

In canonibus quoque SEXTÆ Synodi, qui à Græcis conditi sunt ante annos circiter CM. can. 102. ita legimus: *Oportet autem eos, qui soluendi & ligandi potestatem à Deo accipere, peccati qualitatem considerare, & eius qui peccauit, ad eam conuersionem promptum studium, & sic morbo conuenientem adferre medicinam.*

Ex